

Sygn. I C 23/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w S. I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Banaś
Protokolant:	Małgorzata Bugiel

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2013 r. w S.

na rozprawie

sprawy z powództwa A. K., L. K., K. O., M. S. i D. O. (1)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od każdego z powodów, tj. A. K., L. K., K. O., M. S. i D. O. (1) na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę po 723,40 zł (słownie: siedemset dwadzieścia trzy złote 40/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. nakazuje ściągnąć od każdego z powodów, tj. A. K., L. K., K. O., M. S. i D. O. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w S. kwotę po 55 zł (słownie: pięćdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych związanych ze stawiennictwem zawnioskowanych świadków;
4. nie obciąża powodów pozostałymi kosztami sądowymi.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt I C 23/13

UZASADNIENIE

Powodowie A. K., L. K., K. O., M. S. i D. O. (1) w pozwie wniesionym do Sądu Okręgowego w S. w dniu 22 stycznia 2013 roku domagali się zasądzenia na swoją rzecz od (...) S.A. w W. kwoty odpowiednio;

- a) 40.000zł dla A. K.,
- b) 37.500zł dla L. K. i dla K. O. każdego z osobna oraz,
- c) 22.500zł dla M. S. i dla D. O. (1) każdego z osobna,

z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za krzywdę jaką doznali w związku ze śmiercią I. K., który dla powódki A. K. był mężem, dla powodów L. K. i K. O. ojcem, natomiast dla M. S. i D. O. (1) dziadkiem. Nadto powodowie domagali się zasądzenia od pozwanego na ich rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Roszczenia swoje powodowie wywodzili z art. 446 § 4 k.c. wskazując, że na pozwanym jako ubezpieczycielu sprawy wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego śmierć poniosła bliska im osoba (mąż, ojciec i dziadek) ciąży odpowiedzialność za skutki tego zdarzenia. Podnosili, że łączyły ich ze zmarłym silne więzi rodzinne, pielęgnowane codziennie, a szczególnie w święta, weekendy i wakacje. Z chwilą jego niespodziewanej i tragicznej śmierci więzi te zostały zerwane, a w ich miejscu pojawiły się tęsknota, pustka, ból, krzywda, które są odczuwalne przez powodów nadal i będą odczuwalne przez długie lata w przyszłości. Na poparcie swojego stanowiska, co do zasadności zasądzenia na ich rzecz stosownego zadośćuczynienia oraz jego wysokości, powodowie przywołali liczne orzeczenia Sądów. Jednocześnie wskazali, że żądane przez nich kwoty z tytułu zadośćuczynienia uwzględniają 50 procentowe przyczynienie się zmarłego do szkody oraz w przypadku powodów A. K., L. K. i K. O. kwoty dotychczas im wypłacone przez pozwanego z tego tytułu.

Pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu.

W odpowiedzi na pozew przyznał, że w drodze przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego wypłacił powódce A. K. z tytułu zadośćuczynienia kwotę 20.000zł oraz z tytułu odszkodowania kwotę 10.000zł, a także powodom L. K. i K. O. tytułem zadośćuczynienia kwotę po 5.000zł na rzecz każdego z nich. Wypłacone dotychczas wyżej wskazanym powodom zadośćuczynienie spełnia zdaniem pozwanego funkcję kompensacyjną i stanowi odpowiednią kwotę w rozumieniu art. 446 § 4 k.c. Natomiast pozwany odmówił przyznania żadanego przez pozostałych powodów M. S. i D. O. (1) zadośćuczynienia z uwagi na to, że uznał, iż nie łączyła ich ze zmarłym więź o charakterze wykraczającym poza normalne więzi łączące wnuków z dziadkiem, tym samym w wyniku jego śmierci, nie doznali oni krzywdy, która warunkuje przyznanie zadośćuczynienia. Niezależnie jednak od powyższego pozwany z ostrożności procesowej podniósł, że wysokość zadośćuczynienia, którego domagają się powodowie jest rażąco wygórowana i dowolna. Ponadto podniósł zarzut przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody w 70 procentach, wskazując, że z opinii wydanej na potrzeby postępowania karnego wynika, że bezpośrednią przyczyną wypadku było nieprawidłowe zachowanie pieszego będącego pod wpływem alkoholu, który stworzył niebezpieczną sytuację drogową skutkującą wypadkiem. Ponadto pozwany zakwestionował zasadność żądania przez powodów odsetek od dnia doręczenia mu odpisu pozwu wskazując, że ewentualne odsetki należą się im od daty wyrokowania.

Jednocześnie pozwany wystąpił o zawiadomienie o toczącym się procesie kierującego pojazdem F. (...) o nr rej. (...) J. H., który uczestniczył w zdarzeniu komunikacyjnym i poinformowanie go możliwości wstąpienia do toczącego się postępowania w charakterze interwenienta ubocznego (k.164-168).

Zarządzeniem z dnia 18 czerwca 2013 roku, doręczonym w dniu 21 czerwca 2013 roku (k.188), Sąd Okręgowy w S. doręczył J. H. odpis odpowiedzi na pozew, wskazując, iż może zgłosić swoje przystąpienie do sprawy jako interwenient uboczny.

J. H. nie przystąpił do sprawy jako interwenient uboczny.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. była żoną I. K., L. K. i K. O. jego dziećmi, natomiast M. S. i D. O. (2) jego wnukami.

Bezsporne

W dniu 14 września 2011 roku, w miejscowości B. gmina R., kierujący samochodem marki F. (...) o nr rej. (...) J. H., nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, iż nie zachowując należytej ostrożności oraz należytej obserwacji drogi doprowadził do potrącenia przekraczającego jezdnię pieszego I. K.,

który na skutek doznanych licznych wielonarządowych obrażeń ciała poniósł śmierć na miejscu. Sprawca wypadku prowadził pojazd nie posiadając prawa jazdy oraz mając wadę wzroku oka prawego. Z punktu widzenia zasad bezpieczeństwa ruchu, główną przyczynę wypadku stanowiło nieprawidłowe zachowanie pieszego, polegające na niewłaściwym przechodzeniu przez jezdnię. Na jego zachowanie miał wpływ stan nietrzeźwości. W badaniu krwi stwierdzono zawartość alkoholu o stężeniu 2,4‰.

Sprawca zdarzenia prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w C. II Wydział Karny z dnia 8 marca 2012 roku, sygn. akt (...), został uznany winnym popełnienia czynu z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 177 § 1 k.k. i skazany na karę roku pozbawienia wolności, warunkowo zawieszonej na okres próby trzech lat.

Pojazd sprawcy wypadku w dacie zdarzenia posiadał obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym (...) S.A. z siedzibą w W..

Bezsporne – nadto prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w C. II Wydział Karny z dnia 08.03.2012r., sygn. akt (...) k.214, opinia biegłego z zakresu wypadków komunikacyjnych wydana na podstawie ekspertyzy kryminalistycznej na zlecenie Prokuratury Rejonowej w C. k.122-132.

I. K. w chwili śmierci miał 79 lat i mieszkał wraz z żoną oraz synem L. K. w miejscowości B.. Do chwili wypadku otrzymywał emeryturę w wysokości około 800zł miesięcznie. Na co dzień pomagał synowi w prowadzeniu gospodarstwa rolnego oraz regularnie wyrabiał z nim drzewo w lesie.

Dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa I. K. i odpis skrócony aktu zgonu I. K. k.43, wyjaśnienia powódki A. K. k.194-194v i 00:04:51 nagrania rozprawy z dnia 31.07.2013r. złożonego w kopercie na k.197, wyjaśnienia powoda L. K. k.194v-195 i 00:21:35 nagrania rozprawy z dnia 31.07.2013r. złożonego w kopercie na k.197.

Powódka A. K. była związana z mężem, byli oni małżeństwem przez ponad 46 lat, mieli dwójkę dzieci, które wspólnie wychowywali. O wypadku dowiedziała się od córki, która uczestniczyła przy akcji reanimacyjnej swojego ojca, po tym jak przybyła na miejsce zdarzenia zawiadomiona przez znajomą. Śmierć męża stanowiła dla powódki sytuację trudną, przede wszystkim z uwagi na nagłość zdarzenia, ale nie zakłóciła w sposób istotny jej funkcjonowania. Wsparciem dla niej była najbliższa rodzina, przede wszystkim jej córka. Zakres przeżyć emocjonalnych obejmował uczucia i emocje typowe dla okresu żałoby, z okresowo nasiloną płaczliwością i trudnościami ze snem. Stan zdrowia powódki i liczne dolegliwości, na których się ona skupiła, skutecznie odwróciły uwagę od sytuacji związanej ze śmiercią męża. Śmierć I. K. nie miała wpływu na istotne i trwale pogorszenie się stanu psychicznego powódki. Bezpośrednio po zdarzeniu nie korzystała z pomocy psychiatrycznej, ani pomocy psychologicznej. Obecnie również nie wymaga takiej pomocy. Aktualnie nadal mieszka z synem w miejscowości B.. W codziennym funkcjonowaniu pomaga jej córka i dochodzące codziennie opiekunki. Otrzymuje emeryturę w wysokości około 800zł miesięcznie.

Dowód: opinia biegłego z dziedziny psychologii k.221-223, zeznania powódki A. K. k.259-259v i 00:04:34 nagrania rozprawy z dnia 27.11.2013r. złożonego w kopercie na k.261, zeznania świadka M. M. k.196v i 01:34:12 nagrania rozprawy z dnia 31.07.2013r. złożonego w kopercie na k.197.

L. K. był jedynym synem I. K.. Do chwili jego śmierci mieszkał wraz z nim i z matką w miejscowości B. i wspólnie prowadzili gospodarstwo domowe. Więzy emocjonalne powoda ze zmarłym ojcem były bliskie, pomimo, iż zdarzały się sytuacje, że mieli inne zdanie dotyczące sposobu prowadzenia spraw w gospodarstwie rolnym oraz zakresu obowiązków powoda i jego sposobu wywiązywania się z nich. W dniu 14 września 2011 roku powód znalazł się na miejscu wypadku podobnie jak siostra, wówczas, gdy trwała jeszcze akcja reanimacyjna ojca. Śmierć jego stanowiła dla powoda sytuację trudną, przede wszystkim z uwagi na nagłość zdarzenia. Zakres przeżyć emocjonalnych obejmował uczucia i emocje typowe dla okresu żałoby, bez wyraźniej zaznaczonych wskaźników reakcji depresyjnej. Aktualnie symptomy zaburzeń posttraumatycznych u niego nie występują. Śmierć I. K. nie spowodowała u powoda głębszych czy trwalszych zakłóceń w jego funkcjonowaniu. Okoliczność ta nie wpłynęła również na obecną aktywność życiową powoda. W chwili obecnej na jego aktywność życiową wpływa zły stan zdrowia. W lipcu 2012 roku zdiagnozowano u powoda chorobę nowotworową, przeszedł zabieg operacyjny i pozostaje pod opieką poradni onkologicznej. Śmierć I.

K. nie wpłynęła również na istotne i trwale pogorszenie się stanu psychicznego powoda. Bezpośrednio po zdarzeniu nie korzystał on z pomocy psychiatrycznej ani pomocy psychologicznej. Obecnie również z takiej pomocy nie korzysta.

Dowód: opinia biegłego z dziedziny psychologii k.224-226, zeznania powoda L. K. k.259v i 00:06:42 nagrania rozprawy z dnia 27.11.2013r. złożonego w kopercie na k.261.

K. O. była jedyną córką zmarłego I. K.. Od 18 lat mieszka osobno, ale również w miejscowości B.. Zajmowała się organizacją pogrzebu. Śmierć ojca stanowiła dla niej sytuację trudną, przede wszystkim z uwagi na nagłość zdarzenia. Zakres przeżyć emocjonalnych obejmował uczucia i emocje typowe dla okresu żałoby, z wyraźnie zaznaczonymi symptomami reakcji depresyjnej. Aktualnie symptomy zaburzeń posttraumatycznych u niej nie występują. Śmierć I. K. nie spowodowała głębszych czy trwalszych zakłóceń w jej funkcjonowaniu i nie wpłynęła na obecną jej aktywność życiową. Okoliczność ta nie wpłynęła również na istotne i trwale pogorszenie się jej stanu psychicznego. Bezpośrednio po zdarzeniu nie korzystała z pomocy psychiatrycznej ani pomocy psychologicznej. Obecnie również takiej pomocy nie potrzebuje. Sygnalizowane przez nią dolegliwości somatyczne są warunkowane wieloczynnikowo i nie można w sposób jednoznaczny stwierdzić nawet pośredniego ich związku ze śmiercią jej ojca.

Dowód: opinia biegłego z dziedziny psychologii k.233-235, zeznania powódki K. O. k.259v i 00:08:13 nagrania rozprawy z dnia 27.11.2013r. złożonego w kopercie na k.261, zeznania świadka Z. O. k.196 i 01:09:33 nagrania rozprawy z dnia 31 lipca 2013 roku złożonego w kopercie na k.197.

Powódka M. S. była wnuczką I. K.. Od kilku lat ma już własną rodzinę, z którą mieszka w miejscowości S.. Więzy emocjonalne pomiędzy nią, a dziadkiem były bliskie, niemniej jednak bliskość ta występowała głównie w okresie lat dziecięcych, gdzie dużo czasu spędzała z dziadkami. Wiadomość o śmierci I. K. stanowiła dla niej sytuację trudną, tym bardziej, że zdarzyła się ona nagle. Powódka postrzegała dziadka zawsze jako osobę zdrową, sprawną i energiczną. Zakres przeżyć emocjonalnych obejmował uczucia i emocje typowe dla okresu żałoby, z miernie nasilonymi symptomami reakcji depresyjnej, z zaznaczoną komponentą somatyzacyjną. Aktualnie symptomy zaburzeń posttraumatycznych u niej nie występują. Śmierć I. K. nie spowodowała w sposób istotny zakłóceń w jej funkcjonowaniu. Okoliczność ta nie wpłynęła również na obecną aktywność życiową powódki oraz na istotne i trwale pogorszenie się stanu psychicznego. Bezpośrednio po zdarzeniu nie korzystała z pomocy psychiatrycznej ani pomocy psychologicznej. Obecnie również takiej pomocy nie potrzebuje.

Dowód: opinia biegłego z dziedziny psychologii k.227-229, zeznania powódki M. S. k.259v i 00:10:36 nagrania rozprawy z dnia 27.11.2013r. złożonego w kopercie na k.261, zeznania świadka T. S. k.196v i 01:17:09 nagrania rozprawy z dnia 31.07.2013r. złożonego w kopercie na k.197

Powód D. O. (1) był wnukiem I. K.. Więzy emocjonalne pomiędzy nim, a dziadkiem były bliskie, niemniej jednak bliskość ta podobnie jak i u M. S. występowała głównie w latach dziecięcych, gdzie dużo czasu spędzali razem. Wiadomość o śmierci dziadka stanowiła dla niego sytuację trudną, tym bardziej, że zdarzyła się ona nagle, a powód spostrzegał dziadka jako osobę zdrową, sprawną i energiczną. Zakres przeżyć emocjonalnych obejmował uczucia i emocje typowe dla okresu żałoby, z miernie nasilonymi symptomami reakcji depresyjnej, z zaznaczoną komponentą somatyzacyjną. Aktualnie symptomy zaburzeń posttraumatycznych u niego nie występują. Śmierć I. K. nie spowodowała w sposób istotny zakłóceń w funkcjonowaniu powoda. Okoliczność ta nie wpłynęła również na obecną aktywność życiową powoda oraz na istotne i trwale pogorszenie się stanu psychicznego. Bezpośrednio po zdarzeniu nie korzystał on z pomocy psychiatrycznej ani pomocy psychologicznej. Obecnie również takiej pomocy nie potrzebuje.

Dowód: opinia biegłego z dziedziny psychologii k.230-232, zeznania powoda D. O. (1) k.259v i 00:11:47 nagrania rozprawy z dnia 27.11.2013r. złożonego w kopercie na k.261, zeznania świadka L. O. k.196-196v i 01:27:07 nagrania rozprawy z dnia 31.07.2013r. złożonego w kopercie na k.197.

Pismem z dnia 8 marca 2012 roku pełnomocnik powodów zgłosił szkodę w pozwanym Zakładzie (...).

Ostatecznie pozwany uznał roszczenie powódki A. K. z tytułu zadośćuczynienia do kwoty 20.000zł oraz z tytułu odszkodowania do kwoty 10.000zł, roszczenie powodów L. K. i K. O. z tytułu zadośćuczynienia do kwoty 5.000zł na rzecz każdego z nich. Pozwany odmówił uznania roszczeń zgłaszanych przez powodów M. S. i D. O. (1).

Bezsporne – nadto pismo pełnomocnika powodów z dnia 8 marca 2012r. k.51-52, z dnia 19 lipca 2012 roku k.55-63, pismo pozwanego z dnia 19 kwietnia 2012 roku k.53, z dnia 27 czerwca 2012 roku k.54 oraz z dnia 8 sierpnia 2012 roku k.66.

Sąd zważył, co następuje:

Sama zasada odpowiedzialności pomiędzy stronami nie była sporna. Spór dotyczył natomiast zasadności powództwa i tym samym wysokości należnych powodom świadczeń z tytułu zadośćuczynienia oraz stopnia przyczynienia się zmarłego do powstania szkody.

Powodowie roszczenia swoje oparli na podstawie art. 446 § 4 k.c. Rozstrzygając zasadność żądań w tym zakresie Sąd miał na względzie, że zmierza ono do zaspokojenia szkody niematerialnej. Ma ono złagodzić cierpienia wywołane śmiercią osoby bliskiej oraz pomóc osobom pokrzywdzonym w dostosowaniu się do zmienionej w związku z tym rzeczywistości. Ustawodawca wskazując, że przyznana poszkodowanemu tytułem zadośćuczynienia suma pieniężna musi pozostawać na poziomie, jaki można uznać za odpowiedni, nałożył na Sąd obowiązek ustalenia rozmiaru krzywdy i w konsekwencji wysokości należnego z tego tytułu zadośćuczynienia. Jest to trudny w praktyce proces, albowiem sprowadza się, w dużym skrócie, do wyceny skutków jakie wywarła śmierć osoby w życiu najbliższych członków rodziny. Ocena Sądu nie może przy tym nosić cech dowolności. W orzecznictwie przyjmuje się, że samo szacowanie wysokości zadośćuczynienia powinno być ustalane w każdym przypadku w sposób indywidualny, w zależności od konkretnego stanu faktycznego. Krzywda bowiem dotyka psychiki, przeżyć wewnętrznych i subiektywnych odczuć osoby pokrzywdzonej.

Przy ustalaniu rozmiaru krzywdy należy uwzględniać takie kryteria jak stopień bliskości między najbliższymi, charakter relacji emocjonalnych, brak wsparcia i opieki członka rodziny, długotrwałość reakcji żałobnej, poczucie osamotnienia i pustki, wystąpienie i charakter zaburzeń natury psychicznej i emocjonalnej, konieczność korzystania z pomocy psychiatry lub psychologa oraz szczególne okoliczności takie jak utrata całej rodziny, brak możliwości poznania bliskiego, zaburzenia do jakich doszło w strukturze rodziny. Ważne jest, aby przyznana tytułem zadośćuczynienia suma pieniężna rzeczywiście wynagradzała uszczerbek o charakterze niemajątkowym.

Nie negując, że prawo do więzi rodzinnych stanowi dobro osobiste członków rodziny wskazać jednocześnie należy, że w ocenie Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę, wysokość zadośćuczynienia zależna jest przede wszystkim od stopnia i rodzaju pokrewieństwa ale co nie mniej istotne również od rozmiaru więzi między zgłaszającymi roszczenie, a zmarłym. Powyższe rozważania są o tyle istotne, że zdaniem orzekającego w niniejszej sprawie Sądu, zasądzenie na rzecz powodów odpowiedniej wysokości zadośćuczynienia uzależnione było od wykazania istnienia rozmiaru faktycznych, emocjonalnych więzi pomiędzy zmarłym, a każdym z powodów i realnych cierpień wywołanych ich zerwaniem na skutek jego śmierci.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że Sąd oceniając zasadność zgłoszonych przez powodów roszczeń indywidualnie brał pod uwagę sytuację każdego z nich. Tragiczna i nagła śmierć niewątpliwie wpłynęła na funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, który musiał się zreorganizować by uzyskać poprzednią równowagę.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym z zeznań samych powodów oraz zawińskowanych przez nich świadków wynika jednak, że inny był rodzaj odczuć związanych ze śmiercią I. K. po stronie żony zmarłego, inny po stronie jego dzieci, a jeszcze inny po stronie wnuków. Żądania każdego z powodów opierają się na wprawdzie na tej samej podstawie prawnej – czyn niedozwolony, jednakże towarzyszą im inne okoliczności natury faktycznej. Trudno jest przyjąć, że w odniesieniu do wszystkich powodów wchodzi w grę ta sama tożsamość okoliczności faktycznych

występujących po ich stronie, domagających się odpowiednich roszczeń, choć niewątpliwie podstawa faktyczna jest zbliżona. Inny wymiar, intensywność i dolegliwość ma bowiem cierpienie żony po śmierci męża, córki po śmierci ojca, a jeszcze inny wnuków po śmierci dziadka. Doświadczenie życiowe wskazuje, że każdą z tych osób łączyła ze zmarłym niepowtarzalna relacja natury emocjonalnej. Nie jest jednak zdaniem Sądu możliwe zrównanie więzi występujących między małżonkami, do relacji łączących ojca i jego dzieci, czy też wzajemnych więzi towarzyszących dorosłym wnukom posiadającym swoje własne rodziny. Uwzględniając fakt, że kwestie związane z odczuwaniem bólu po stracie bliskiej osoby są determinowane nie tylko szeroko rozumianą intensywnością relacji międzyludzkich, ale również indywidualnymi dla danej osoby właściwościami natury psychicznej, uznać należy, że określenie rozmiaru doznanej krzywdy odbywać się musi odrębnie dla każdego z pokrzywdzonych.

Dla oceny zasadności zgłaszanych przez powodów roszczeń Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego psychologa na okoliczności związane z charakterem i zakresem przeżyć emocjonalnych, zaburzeń psychicznych oraz traumy której doznali po śmierci odpowiednio męża, ojca i dziadka I. K..

W ocenie biegłej sądowej w rozpoznawanej sprawie bez wątplenia najwięcej cierpień psychicznych w związku ze śmiercią I. K. doznała jego żona A. K., która tworzyła z nim związek małżeński przez ponad 46 lat i wspólnie wychowała dwójkę dzieci. Również dla L. K. i K. O. śmierć ojca, która zawsze stanowi sytuację trudną, nie była emocjonalnie obojętna, nie wpłynęła jednak znacząco na ich funkcjonowanie, tym samym, nie spowodowała istotnego i trwałego pogorszenia ich stanu psychicznego.

Zdaniem Sądu wnioski z opinii biegłego psychologa dotyczące wyżej wskazanych powodów w szerszym zakresie przywołane w stanie faktycznym uzasadnienia, pozwalają przyjąć, że adekwatną kwotą zadośćuczynienia dla powódki A. K. jest kwota 40.000zł, a dla L. K. i K. O. kwota po 10.000zł na rzecz każdego z nich. Zważywszy jednak, na przyczynienie się I. K. do powstania szkody należne z tego tytułu kwoty podlegały pomniejszeniu. Stosownie bowiem do treści art. 362 kc obowiązek naprawienia szkody ulega zmniejszeniu jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, przy czym zmniejszenie to następuje stosowanie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Z punktu widzenia art. 362 k.c. przyczynienie się poszkodowanego ma miejsce wtedy, gdy jedną z przyczyn powstania lub powiększenia szkody jest zachowanie poszkodowanego.

Odnosząc się zatem do spornej między stronami kwestii, determinującej ostatecznie wysokość należnego powodom zadośćuczynienia, a mianowicie wysokości stopnia przyczynienia I. Kowalika do tragicznego dla niego w skutkach zdarzenia, stwierdzić należy, iż powodowie nie kwestionowali faktu, iż w chwili wypadku był on pod wpływem alkoholu, twierdzili jednak, że winno to skutkować obniżeniem należnych im kwot z tytułu zadośćuczynienia o 50%, co już uwzględnili przy określaniu wysokości swojego żądania w pozwie. Natomiast strona pozwana uznała, iż stopień przyczynienia winien wynosić 70%.

Uznając – co było bezsporne przyczynienie się poszkodowanego do zaistnienia zdarzenia w wyżej wskazanym zakresie Sąd miał na względzie, że z opinii biegłego z zakresu wypadków komunikacyjnych, sporządzonej na potrzeby postępowania karnego (k.122-132), o dopuszczenie z której dowodu wnioskowała strona powodowa, wynika że w dniu zdarzenia zasady ruchu drogowego naruszył zarówno kierujący samochodem J. H., który za to skazany został prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 8 marca 2012 roku, wydanym w sprawie sygn. akt (...), jak również sam poszkodowany I. K.. Biegły stwierdził, że I. K. będąc w dniu zdarzenia pod wpływem alkoholu w sposób nieprawidłowy przechodził przez jezdnię, przez co stworzył niebezpieczną sytuację drogową, skutkującą wypadkiem (k.122-132). Zdaniem Sądu całokształt okoliczności sprawy przemawia za oceną, że nieprawidłowości postępowania zmarłego przyczyniły się w 50% do wypadku, a nie jak podnosił pozwany w 70%.

W konsekwencji powyższego ustalenia, przemawiają za przyjęciem, tak jak zostało to już wskazane powyżej, iż adekwatną kwotą zadośćuczynienia pieniężnego jest dla powódki A. K. kwota 40.000 zł, powodów L. K. i K. O. po 20.000 zł.

Kwoty te, pomniejszone o ustalony przez Sąd stopień przyczynienia się I. K. do skutków wypadku, dały ostatecznie kwoty, które zostały już im wypłacone z tego tytułu przez pozwanego. Mianowicie pozwany w drodze postępowania likwidacyjnego wypłacił powodce A. K. kwotę 20.000zł, a powodom L. K. i K. O. kwoty po 5.000zł.

Odmienne natomiast Sąd ocenił zasadność powództwa M. S. i D. O. (1), nie znajdując podstaw uzasadniających przyznanie im dochodzonego pozwem zadośćuczynienia.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności z opinii biegłego z zakresy psychologii (k.227-229 i k.230-232) wynika, że zakres przeżyć emocjonalnych powodów w związku ze śmiercią ich dziadka obejmował uczucia i emocje typowe dla okresu żałoby, a trauma jakiej doznali powodowie po śmierci bliskiego im członka rodziny, nie przekraczała granic fizjologicznej reakcji na żałobę. Biegła w obu opiniach wskazała, iż pomimo tragiczności samego zdarzenia i jego nagłości brak jest danych świadczących o wpływie śmierci I. K. na obecną aktywność życiową powodów oraz na istotne i trwale pogorszenie się ich stanu psychicznego. W ocenie biegłej psycholog M. S. nie jest osoba neurotyczną, ma przeciętny poziom emocjonalności, w związku z czym jej reakcje na sytuacje trudne nie mogły być ani nadmiernie wygórowane, ani nie mają tendencji do zalegania. Podobnej oceny cech osobowościowych biegła dokonała w stosunku do powoda D. O. (1). Zeznania powodów, podobnie jak świadków L. O. i T. S., składane w określonej sytuacji, należy traktować z pewnym dystansem. Motywacja wyjaśnień, spowodowana możliwością uzyskania zadośćuczynienia, może bowiem powodować pewną intencjonalną bądź nieintencjonalną tendencyjność w opisie i interpretacji określonych sytuacji i zachowań, by stanowiły one bardziej wiarygodny argument. Natomiast opinia biegłego dostarcza sądowi wiedzy specjalistycznej koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o konkretne świadczenie, w tym rodzaju występujących schorzeń, stopnia ich zaawansowania i nasilenia, związanych z nimi dolegliwości. Sąd nie może wbrew opinii biegłych – oprzeć ustaleń w tym zakresie na własnym przekonaniu.

Nie ulega wątpliwości, iż nagłe odejście osoby, z którą pozostajemy w bliskich relacjach, i to niekoniecznie rodzinnych zawsze powoduje smutek i przygnębienie, co nie jest tożsame z doznaniem krzywdy. Zadośćuczynienie pieniężne o którym mowa w art. 446 § 4 k.c. ma na celu naprawienie szkody niemajątkowej wyrażającej się krzywdą w postaci cierpień psychicznych. Zadośćuczynienie nie pełni tylko roli rekompensaty za samą utratę osoby bliskiej, lecz jest sposobem naprawienia krzywdy, ujmowanej jako silne negatywne uczucia przeżywane w związku ze śmiercią najbliższego członka rodziny. W przypadku powodów M. S. i D. O. (1) brak było dowodów świadczących o wystąpieniu tego rodzaju emocji. Biegła zwróciła w opinii dotyczącej powodów uwagę na naturalny proces rozluźnienia się więzi z rodziną pochodzenia, wraz z upływem czasu i koncentracją własnego życia na innych sprawach, co dodatkowo przesądza o braku wpływu śmierci dziadka powodów na ich funkcjonowanie w szerokim tego słowa znaczeniu.

Z tych względów powództwo, aczkolwiek z innych powodów w stosunku do A. K., L. K. i K. O., a z innych w stosunku do M. S. i D. O. (1) podlegało oddaleniu

Z uwagi na wynik procesu Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 98, 105 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. (pkt. 2 wyroku). Na koszty strony przeciwnej w niniejszej sprawie składa się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej będącego radcą prawnym, ustalone na podstawie § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349 ze zm.) w wysokości 3617zł, które z uwagi na charakter współuczestnictwa obciąża powodów w częściach równych (po 723,40 zł).

O nieuiszczonych kosztach sądowych związanych ze stawiennictwem zawnioskowanych świadków (275zł) Sąd orzekł w pkt 3 wyroku na podstawie art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz art. 105 k.p.c. i art. 108 k.p.c.

Z uwagi na charakter sprawy Sąd w trybie art. 102 k.p.c. nie obciążył powodów kosztami opinii biegłej, które wyniosły 946,80zł, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa o czym orzekł w pkt 4 wyroku.

Na oryginale właściwy podpis